

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
4132645-1084015-GMT

Bijlage(n)
1

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres met
vermelding van de datum en het
kenmerk van deze brief.*

Datum 30 juni 2025
Betreft Voortgangsrapportage expertisecentrum FAST

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij uw Kamer over de voortgang van expertisecentrum FAST (*Future Affordable Sustainable Therapy development*) aan de hand van het 'FAST jaarverslag 2024'.

Het expertisecentrum FAST richt zich op het ondersteunen en versterken van therapieontwikkeling in Nederland. Het is in 2023 van start gegaan op initiatief van verschillende veldpartijen en met steun van het ministerie van VWS en het ministerie van EZ. In mei 2024 is uw Kamer geïnformeerd¹ over de voortgang en activiteiten van FAST over 2023. Hierin werd ook de toezegging gedaan om uw Kamer in 2025 nogmaals te informeren over de bestedingen en opbrengsten van FAST, en vanaf dat moment te kiezen voor een tweejarige opdracht- en rapportagecyclus. Met deze brief komen we deze toezegging na.

Jaarverslag 2024

In het bijgesloten jaarverslag van FAST leest u over de visie, prioriteiten en activiteiten van de organisatie. FAST hanteert twee uitgangspunten. Veldpartijen kunnen het beste aangeven welke knelpunten moeten worden aangepakt en welke oplossingen haalbaar zijn, en patiënten staan centraal bij alle inspanningen van FAST.

FAST heeft vijf thematische speerpunten: *drug repurposing*, cel- en gentherapie, medische isotopen, zeldzame ziekten en infectieziekten. Deze thema's sluiten goed aan bij de innovatieve kracht van de Nederlandse veldpartijen en hebben raakvlak met maatschappelijke doelstellingen. Rondom deze gebieden biedt FAST een wegwijsfunctie waarin het geneesmiddelenontwikkelaars in contact brengt met de juiste instanties, academische groepen, faciliteiten of investeerders. Zo neemt FAST knelpunten weg en versnelt de therapieontwikkeling.

In 2024 heeft FAST thematische hubs opgezet waarbinnen publieke en private partijen hun expertise rondom een focusgebied bundelen en kennis ontsluiten.

¹ Kamerstuk 29 477, nr. 891.

Het jaarverslag en de bijlage met verantwoording geven inzicht in de concrete activiteiten en opbrengsten van FAST. Hiermee laat FAST zien dat het in 2024 verder is gegaan met het bijeenbrengen van partijen en het verbinden van kennis. Met concrete opbrengsten, zoals de Leidraad Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren en de analyse academiegedreven geneesmiddelenontwikkeling, toont FAST opnieuw zijn kracht als expertisecentrum van en voor het veld.

Kenmerk
4132645-1084015-GMT

In de Kamerbrief² van 24 mei 2024 werden twee aandachtspunten meegegeven, een duurzame inrichting van de wegwijsfunctie om kennis uit het veld te ontsluiten, en het verder inbedden van het patiëntperspectief bij de activiteiten van FAST. In de jaarrapportage 2024 geeft FAST aan hoe de kennisdeling is ingericht als kerntaak van de organisatie. Zo heeft FAST het FAST Forum gelanceerd. In dit online forum komen innovatoren, onderzoekers, start-ups, bedrijven, patiëntvertegenwoordigers en overheidspartijen samen om kennis en expertise over innovatieve therapieontwikkeling uit te wisselen en in contact te komen met elkaar. Ook wijst FAST individuele partijen de weg en adviseert hen over therapie-ontwikkeling. Daarnaast is FAST in 2024 gestart met een project dat educatie biedt aan patiëntvertegenwoordigers, gericht op het vergroten van hun inzicht in de verschillende ontwikkel- en toepassingsroutes van therapieën.

Doorontwikkeling FAST

Het ministerie van VWS stelde twee miljoen euro per jaar beschikbaar voor de periode 2023 en 2024. In de Kamerbrief is te lezen dat er sprake was van onderbenutting over 2023. Dit geld is grotendeels benut in 2024 in lijn met de tweejarige opdrachtverstrekking aan FAST via ZonMw. Eind 2024 is nog een kleine onderuitputting van het beschikbare budget. Het merendeel is verantwoord door uitgaven die in 2024 zijn afgesproken en in 2025 gefactureerd worden.

Een belangrijke voorwaarde voor de werkwijze van FAST is dat het functioneert als zelfstandige organisatie van en voor het veld. In de Kamerbrief van 24 mei 2024 is te lezen dat er gestart was met een onderzoekstraject naar een model waarbij FAST als onafhankelijke entiteit haar opdracht kan vormgeven. Uit dit onderzoek is een organisatiestructuur naar voren gekomen waarbij FAST opereert binnen de organisatie van TNO. Deze structuur biedt synergie op het gebied van innovatie aanjagen in Nederland, en efficiëntie in de bedrijfsvoering. FAST is per 1-1-2025 overgegaan van ZonMw naar TNO. Personeel en middelen zijn rechtstreeks overgegaan, inclusief het beperkte restbudget uit 2024.

In samenwerking met de ministeries van VWS en EZ heeft TNO, in samenwerking met FAST, de voormalige minister van VWS Conny Helder als nieuwe voorzitter van de FAST-board aangesteld. Wij zijn verheugd dat zij zich als boegbeeld van FAST wil inzetten om de innovatie en ontwikkeling van geneesmiddelen in Nederland verder te brengen.

Bij de positionering als onafhankelijke organisatie is (gedeeltelijke) zelfstandigheid op het gebied van financiering op zijn plaats.

Het ministerie van VWS zegde eerder toe de huidige financiering van twee miljoen euro per jaar te continueren voor de periode 2025-2026.

² Kamerstuk 29 477, nr. 891.

Wij moedigen FAST aan om deze periode te gebruiken voor het verder verankeren van het expertisecentrum en kansen te onderzoeken om hun rol van en voor het veld in de toekomst te ondersteunen met financiering vanuit het veld. In 2027 zal ik uw Kamer opnieuw informeren over de opbrengsten en bestedingen van FAST, conform een tweejarige opdracht- en rapportagecyclus.

Kenmerk
4132645-1084015-GMT

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

de minister van Economische Zaken,

Daniëlle Jansen

Vincent Karremans